

מדינת ישראל
משרד החינוך

ראמ"ה
הרשות הארצית
למידה והערכה בחינוך

המזכירות הפדגוגית

מיצ"ב

מבחן בעברית

כיתה ה' | פנימי

שם התלמיד/ה: _____

הכיתה: _____

114-EVR-019-5-SOF-pnimi-net

114

114-01-05-01-01-01-018-019-03

לפניכם מבחן בעברית.

- במבחן שני טקסטים, שאלות העוסקות בטקסטים האלה ומשימה בהבעה בכתב.
- קראו את הטקסטים בעיון והשיבו על כל השאלות ברצינות רבה ובתשומת לב.
- הקפידו על ניסוח בהיר בכל התשובות ובמשימה בהבעה בכתב.
- אם תתבקשו לבחור תשובה נכונה אחת מבין כמה תשובות, סמנו $\times$ ליד התשובה שבחרתם.
- לרשותכם **90 דקות**, אך אם תזדקקו לזמן נוסף בקשו מהמורה.

בהצלחה!

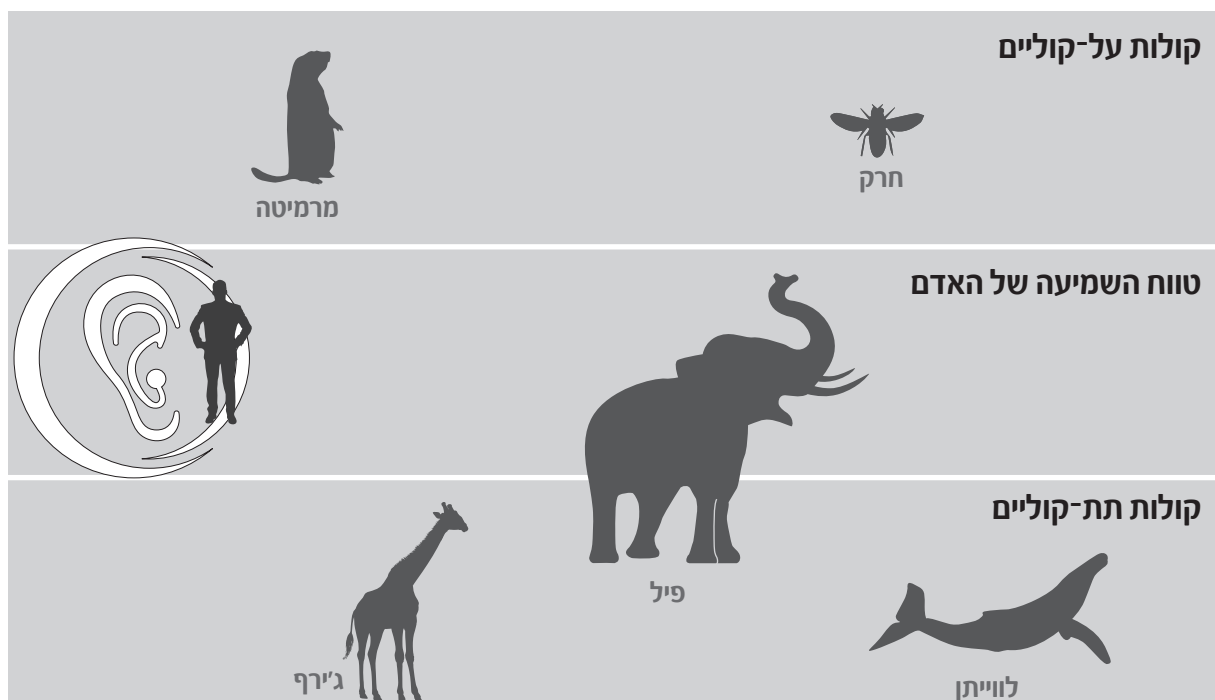
קראו את טקסט המידע שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

שתיקת החיות

שנים רבות חשבו בני האדם שבעלי חיים מסוימים, כמו הג'ירף, העטלף והלווייתן, הם אילמים, כלומר אינם מסוגלים להשמיע קול. בני האדם חשבו כך משום שהם לא היו מסוגלים לשמוע את קולות בעלי החיים האלה. חוקרי טבע שהיו סקרנים לדעת מדוע לבעלי חיים "אילמים" יש פה ואוזניים ואיך הם מתקשרים זה עם זה ללא קול, החלו לחקור את בעלי החיים האלה כדי למצוא תשובות לשאלותיהם. ככל שהתפתחו והשתכללו המכשירים להקלטת צלילים, כך התגלו דברים מפתיעים בנוגע לקולות בעלי החיים ולתקשורת ביניהם.

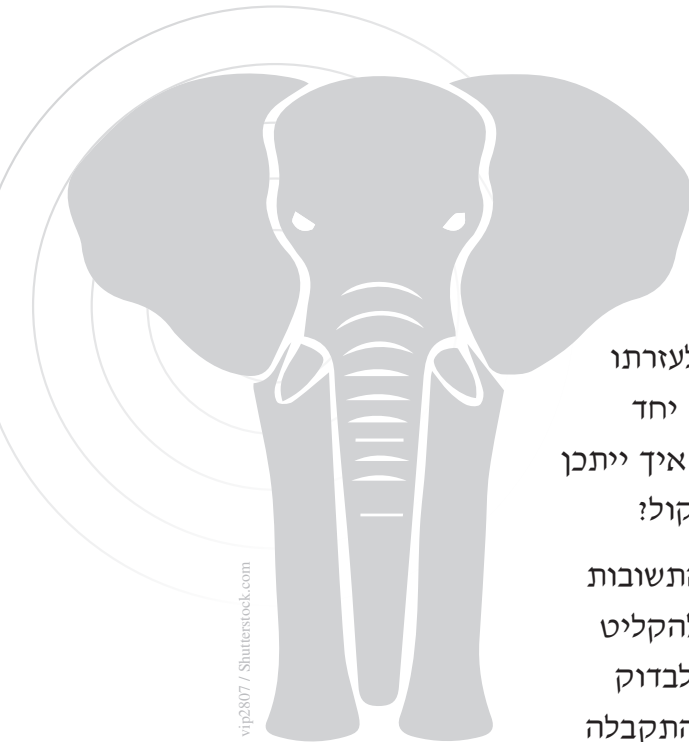
לחוקרים התברר שבעלי חיים שנחשבו אילמים בעצם "מדברים" ואפילו "צועקים", אך הם עושים זאת בקולות שבני האדם אינם מסוגלים לשמוע. הקולות שבעלי החיים האלה משמיעים הם מחוץ לטווח השמיעה של האדם. חלק מהקולות גבוהים יותר מטווח השמיעה של האדם, למשל קולות של חרקים, והם נקראים קולות על-קוליים. חלק מהקולות נמוכים יותר מטווח השמיעה של האדם, למשל קולות של לווייתנים, והם נקראים קולות תת-קוליים.

איור 1

קולות תת־קוליים של בעלי חיים התגלו בפעם הראשונה על ידי חוקרי ג'מים ואוקְיִנוֹסִים.
15 החוקרים הצליחו להקליט קולות נמוכים מאוד שהשמיעו לווייתנים זה לזה ממרחק עצום. עם הזמן הם גילו שיש בעלי חיים נוספים המשמיעים קולות כאלה, למשל הפילים.

שיחת הפילים

מאז ומעולם ידעו בני האדם שהפילים משמיעים תרועות אֵיוֹם חזקות כדי להרחיק אויבים.
20 הם חשבו שאלה הקולות היחידים שהפילים משמיעים. שנים רבות שאלו את עצמם חוקרי הטבע: כיצד הפילים מוצאים זה את זה בשטחים עצומים? איך הם נִזְעָקִים ובאים מייד ממרחקים לעזרתו של פיל במצוקה? איך כל הפילים בעדר מתרחקים יחד ממקור סכנה, גם אם רק פיל אחד מבחין בסכנה? איך ייתכן שהם עושים את כל הפעולות האלה בלי להשמיע קול?
25 בניסוי שנערך בחצר הפילים בגן החיות התקבלו התשובות לשאלות האלה. החוקרים הציבו מכשיר המסוגל להקליט קולות שהם מחוץ לטווח השמיעה של האדם כדי לבדוק אם גם הפילים משמיעים קולות כאלה. התוצאה התקבלה מייד. התברר שהפילים משמיעים קולות תת־קוליים שבני האדם אינם מסוגלים לשמוע. החוקרים גילו גם שהקולות האלה נשמעים למרחק של כמה קילומטרים. היכולת לתקשר ממרחקים מאפשרת לפילים לחיות בשטח נרחב ועם זאת לשמור על קשר ולמסור מידע זה לזה.
30 כשפיל בטבע נמצא במצוקה, מזהה סכנה או מוצא מקור מים, הוא מודיע על כך לכל הפילים שבסביבה באמצעות קולות תת־קוליים. בני האדם אינם מסוגלים לשמוע את ההודעה הזאת ואינם יודעים על קיומה. כך למשל המטיילים בְּעֶרְבוֹת אפריקה עשויים לראות קבוצת פילים נעצרת פתאום, כל הפילים פורשים את אוזניהם, מאזינים ומשנים את כיוון ההליכה שלהם בבת־אחת.
35

המשיכו לקרוא בעמוד 6.

מרמיטה

קולות מתחת לאדמה

40

נוסף על הקולות התת-קוליים, הנמוכים מטווח השמיעה של האדם, יש גם קולות על-קוליים. הקולות האלה גבוהים מטווח השמיעה של האדם. חוקרים גילו כי מְכַרְסָּמִים מסוגים שונים, כמו העכבר והמְרְמִיטָה, החיים במחילות מתחת לפני האדמה, מְתַקְשָׁרִים זה עם זה באמצעות קולות על-קוליים. הם גילו שגורי עכברים שהלכו לאיבוד צייצו ללא הרף בקולות גבוהים מאוד עד שאינם העכברה מצאה אותם. הם גילו גם שהמרמיטות משמיעות

45

שריקות על-קוליות כשהן במצוקה או כשהן מאבדות קשר עין זו עם זו.

משרוקית שקטה

לפני כמה שנים פותחה משרוקית כדי לסייע לבני האדם להשתיק כלבים שנביחותיהם מטרידות או להבריח אותם. המשרוקית הזאת משמיעה צליל על-קולי שהכלבים שומעים, אך בני האדם אינם שומעים.

כשאדם נושף במשרוקית היא משמיעה צליל המכאיב לאוזני הכלבים. צליל המשרוקית גורם לכלבים סבל רב, לכן הם משתתקים או נמלטים מהמקום. המשרוקית משתיקה את הכלבים או מבריחה אותם בלי להטריד את בני האדם בסביבה.

עולם הדממה

50

גם ב"עולם הדממה" שמתחת לפני הים ציפתה לחוקרי הטבע הפתעה. מקובל היה לחשוב שדגים אינם משמיעים קול ואינם שומעים כי לרוב הדגים אין אוזניים חיצוניות. אך התברר שלרוב סוגי הדגים יש אוזן פנימית. בעזרת מכשיר ייחודי הקולט קולות מתחת לפני המים,

55

גילו החוקרים שדגים משמיעים קול בעזרת השרירים שלהם ומְתַקְשָׁרִים בשפה ייחודית של גניחות וציוצים. הדגים מזהירים זה את זה מפני סכנה ומפני טורפים, מְתַאֲמִים את מועד הטלת הביצים, ולפעמים גם "מפטפטים" סתם כך. עוד גילו החוקרים כי סוגים מסוימים של דגים הם דְּבָרָנִים, ואילו סוגים אחרים של דגים מדברים זה עם זה מעט מאוד.

60

הגילוי שיש קולות שבני האדם אינם שומעים אבל בעלי חיים אחרים שומעים, מרחיב את גבולות המחשבה והדמיון: האם גם הצמחים מדברים זה עם זה? האם גם ההרים אינם שותקים? האם ייתכן שאנו חושבים שמסביבנו שורר שקט מוחלט, אבל בעצם יש עוד צלילים שאינם בטווח השמיעה שלנו?

65

מעובד לפי ברטוב, ט' (2013). שתיקת החיות. עיניים, (150), 27-29.

© כל הזכויות שמורות למחברת ולעיניים.

1.

ענו לפי הכתוב בתחילת הטקסט.

א. מדוע חשבו בני האדם בעבר שהג'ירף הוא אילם?

ב. מה סִקְרָן את החוקרים בנוגע לבעלי חיים, כמו הג'ירף והעטלף?

2.

השלימו את החסר בקטע שלפניכם לפי הטקסט.

בעבר חשבו החוקרים שבעלי חיים מסוימים, כמו הג'ירף והעטלף, הם אילמים, אולם **היום**, בעקבות ההתפתחות של ⁽¹⁾_____, החוקרים יודעים שבעלי החיים האלה ⁽²⁾_____.

3.

לפניכם שלושה משפטים.

סמנו **נכון** או **לא נכון** ליד כל משפט לפי הטקסט ולפי איור 1 (עמוד 4).

המשפטים	נכון	לא נכון
1. הג'ירף משמיע קולות תת-קוליים.	☐ ₁	☐ ₂
2. קולות על-קוליים הם בטווח השמיעה של בני האדם.	☐ ₁	☐ ₂
3. קולות תת-קוליים התגלו בפעם הראשונה אצל פילים.	☐ ₁	☐ ₂

ענו לפי שורות 8–13 ולפי איור 1 (עמוד 4).

א. מה **משותף** לקולות של חרקים ולקולות של לוויתנים?

ב. מה **ההבדל** בין קולות של חרקים ובין קולות של לוויתנים?

לפי הטקסט, הפילים שבתמונה פורשים את אוזניהם כדי –

Dnussman / shutterstock.com

פילים פורשים את אוזניהם בערבות אפריקה

1 ☐ לקבל מידע מפיל אחר.

2 ☐ להודיע שמצאו מים.

3 ☐ להרשים את המטיילים.

4 ☐ להודיע שהם במצוקה.

בקטע שלפניכם חסרות מילים. בחרו את המילים המתאימות להשלמת הקטע.

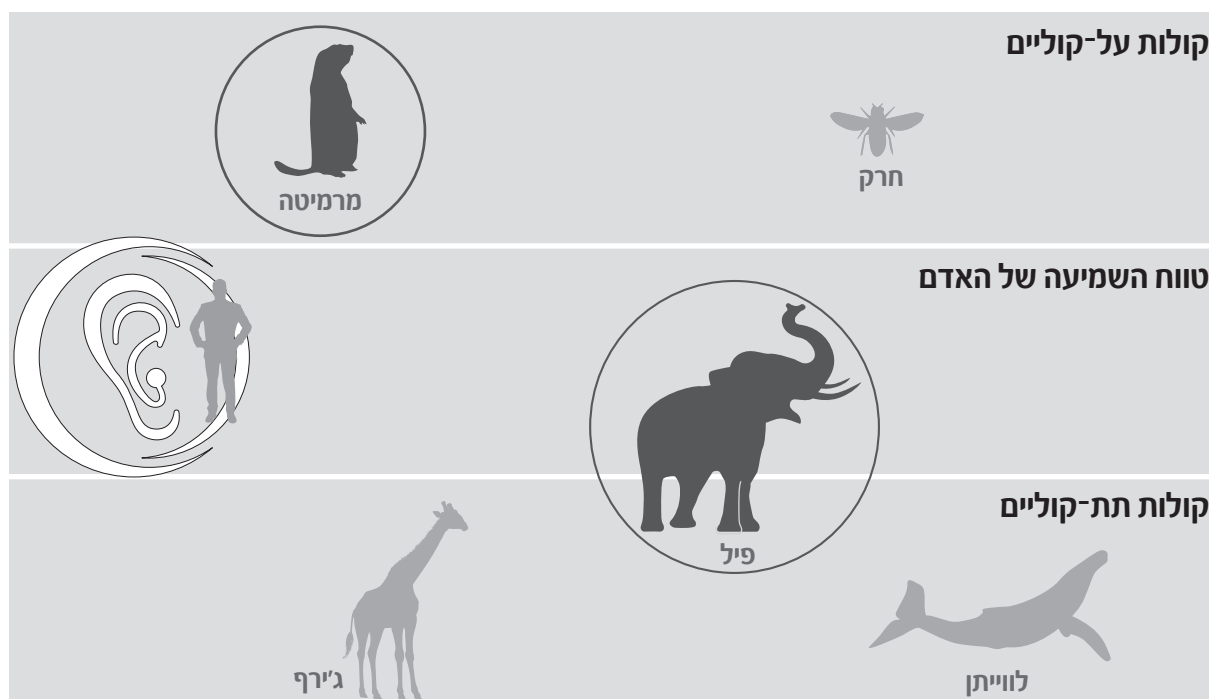
חוקרים ידעו שיש קולות ש _____ (1) _____ מחוץ לטווח השמיעה של האדם.
(הם / הן)

הם הציבו מכשיר הקלטה בחצר פילים _____ (2) _____ כדי לברר אם גם
(רחב / רחבה)

פילים משמיעים קול שבני האדם אינם שומעים.

ואכן, בעזרת ההקלטה _____ (3) _____ החוקרים שהפילים משמיעים
(גילו / גילתה)

קולות תת-קוליים.

א. היעזרו בשורות 41–49 וכתבו מדוע **המרמיטה** מוצגת במיקום הזה באיור.

ב. היעזרו בשורות 18–34 וכתבו מדוע **הפיל** מוצג על הקו באיור.

בכתיבתכם הקפידו על
ניסוח בהיר, על סימני
פיסוק נכונים, על כתיב נכון
ועל כתב יד ברור.

לקראת סיור בגן החיות עליכם לכתוב קטע מידע קצר
על **תקשורת בין פילים** לפי הטקסט שקראתם.

כתבו **לשם מה** הפילים מתקשרים זה עם זה
(כתבו **לפחות** שתי מטרות), והסבירו **כיצד** הם
מתקשרים זה עם זה (כתבו **לפחות** שתי דרכים).

כתבו כ־5 שורות.

בכיתה דנו תלמידים בשאלה אם השם "עולם הדממה" מתאים לעולם שמתחת
לפני הים. אלון טען שהשם **אינו מתאים** מכיוון שלא שקט מתחת לפני הים.
הסבירו את טענתו של אלון.

מה היא המטרה של הפסקה האחרונה בטקסט (שורות 64–67)?

- ☐ 1 לשכנע אותנו לטייל בטבע.
- ☐ 2 לגרום לנו לחשוב שלא הכול ידוע לנו.
- ☐ 3 ללמד אותנו שגם צמחים והרים משמיעים קול.
- ☐ 4 למסור מידע בנוגע למחקרים נוספים.

הכלב של השכנים שלכם נובח בחצר ביום ובלילה ללא הפסקה. אתם מתלבטים אם להשתמש במשרוקית שקטה כדי להבריח את הכלב.

1. כתבו נימוק **בעד** השימוש במשרוקית שקטה לפי הטקסט.

2. כתבו נימוק **נגד** השימוש במשרוקית שקטה לפי הטקסט.

3. היעזרו בנימוקים וכתבו אם תשתמשו במשרוקית שקטה. הסבירו את תשובתכם.

השלימו את המילה החסרה בכל משפט בעזרת מילה מהשורש **א-ז-נ**.

1. מחר אני _____ לשירים של הזמר האהוב עליי.
2. אחי הגדול חיבר את ה _____ החדשות לטלפון הנייד.
3. החוקר משתמש במכשיר _____.

דגים **משמיעים** קול בעזרת השרירים שלהם ומתקשרים בשפה ייחודית של גניחות וציוצים. כשדגים נמצאים בסכנה הם מזהירים זה את זה. הם גם מתאמים את מועד הטלת הביצים, ולפעמים "מפטטים" סתם כך. לפי מחקר שנערך, סוגים מסוימים של דגים הם דבדבנים, ואילו סוגים אחרים מדברים זה עם זה מעט מאוד. בעקבות הממצא הזה החוקרים רוצים להמשיך לחקור את עולם הדגים.

הפועל **משמיעים**, הכתוב בקטע, מתאר את התקשורת בין הדגים.
העתיקו מהקטע עוד שלושה **פעלים** המתארים את **התקשורת** בין הדגים.

1. _____ 2. _____ 3. _____

המשיכו לקרוא בעמוד 14.

חלק שני

קראו את הסיפור שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

זהב

מאת מירה מאיר

מירה מאיר (1932–2016), סופרת, עורכת ומשוררת, גדלה בתל אביב.

היא כתבה ספרים וסיפורים רבים לילדים, ובהם הסיפור "זהב". הסיפור הזה מתרחש בתל אביב בשנים שלפני קום המדינה.

בריאיון שנערך עימה סיפרה מירה מאיר: "את הרעיונות לכתיבת סיפורים אני מקבלת מדברים שקרו לי, לילדי או לחברים שלי ואני משלבת אותם במחשבות, חלומות, תקוות, פחדים ורצונות."

עליתי הביתה, לקומה השלישית, הורדתי מצווארי את השרוך שעליו תלוי מפתח הבית ופתחתי את הדלת. אף אחד לא חיכה לי בבית.

הסתובבתי בחדרים הריקים, פתחתי את דלת הזכוכית ויצאתי למרפסת. בחוץ זרחה שמש נעימה של סוף הסתיו. עמדתי והבטתי בשכונה שלנו. השכונה קטנה ואין בה הרבה בתיים. מלמעלה היא נראית כמו פה של ילד שנשרו לו שיני חלב. בית – רווח, בית – רווח. מרחוק אפשר לראות את ההרים, לפנייהם נמצאים בתי הכפר, וקרוב יותר – גן החיות וגן השעשועים. פתאום ראיתי משהו נוצץ בשדה שבין גן השעשועים ובין הכפר. התבוננתי היטב. הייתה זו עֶרְמָה גבוהה נוצצת כולה. השמש האירה את הערמה הזוהרת הזאת, והיא נראתה כמו זהב ממש.

אל תהיי תמימה, אמרתי לעצמי, מה פתאום זהב? אבל הערמה המשיכה לנצוץ לעברי. לא ייתכן, זה בוודאי הדמיון שלי. אולי אם לא אביט היא תיעלם, חשבתי. אולי מוטב להכין שיעורים ולשכוח את הזהב. נכנסתי לחדר, ניסיתי לפתוח את התיק ולהוציא את המחברות. אולם לא יכולתי להפסיק לחשוב על הערמה. האם הזהב עדיין שם? יצאתי שוב למרפסת, הזהב היה במקום ונצץ אפילו יותר.

מה זה יכול להיות? חשבתי. מוטב שאגש לשם בעצמי, הלוא הערמה אינה רחוקה. לא נעים ללכת לשם לבד. אולי אקרא לאביבה או לוורדה? אבל הן גרות רחוק, ועד שאגיע אליהן מישהו אחר עלול למצוא את הזהב ולקחת אותו...

יצאתי שוב למרפסת, הערמה שלי זהרה באור נפלא. היא קרצה לי, ואני עדיין התלבטתי אם להישאר בבית או ללכת.

20 מה פתאום זהב באמצע השדה? הרי את לא מאמינה בגמדים ובאוצרות פלא! לרגע רציתי להאמין, אבל ידעתי שאין גמדים ואוצרות כאלה. אולי גנבים שדדו אוצר והחביאו אותו? גם כן מקום להחביא זהב, באמצע השדה. אילו חלומות טיפשיים את חולמת. אם מוצאים כל-כך הרבה זהב, מה עושים? מודיעים למשטרה, אלא מה? בטח שמודיעים למשטרה.

25 לא הרגשתי מתי זה קרה, אבל את כל המחשבות האלה כבר חשבתי בדרכי אל הערמה. חציתי את השדרה במהירות ועברתי ליד הגדר של גן החיות. הינה גן השעשועים. מהצד השני שלו מחכה לי האוצר.

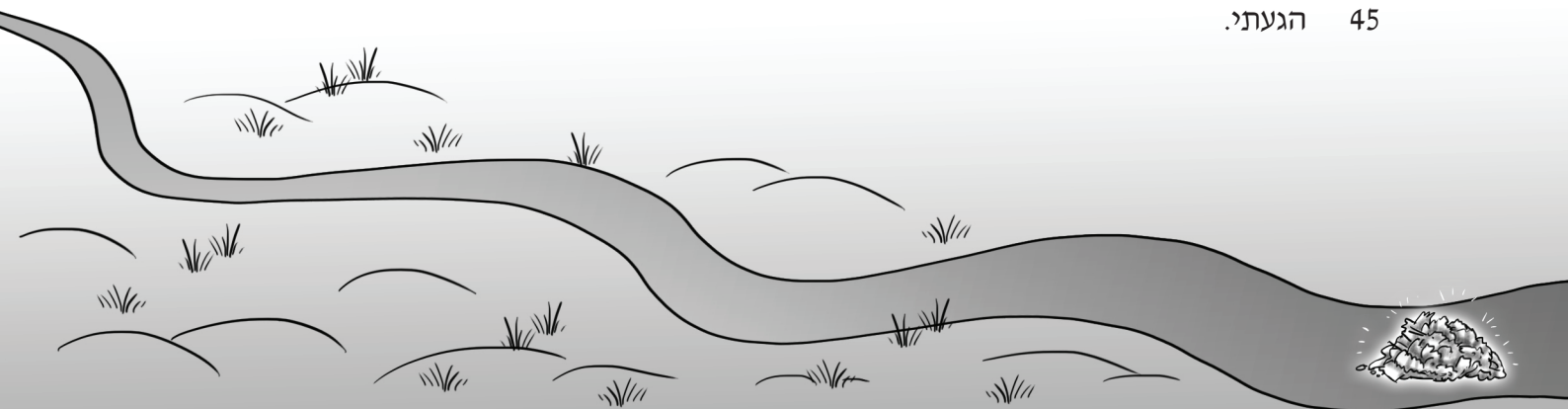
בגן השעשועים שיחקו ילדות מהכפר הסמוך במשחק שלא הכרתי. אבל לי לא היה זמן להתעכב ולהסתכל, רצתי מהר אל הערמה הנוצצת שמשכה אותי אליה. איך ייתכן שהילדות האלה לא ראו את הזהב? הרי הוא על יד הכפר שלהן, הן היו מוכרחות לעבור לידו בדרך לגן השעשועים. טוב, נניח שאגיד למשטרה, מה יהיה אז? האם ייתנו לי חלק מהאוצר? האם יכתבו עליי בעיתונים? האם יחקרו אותי איך מצאתי את זה? אבל אני מתביישת ללכת למשטרה, לכן צריך לחכות להורים. אבל לא רציתי לספר להם. חשבתי לשמור זאת בסוד ואחר-כך לתת להם את הזהב מתנה.

35 יצאתי מגן השעשועים. הגעתי אל שדה מלא קוצים וְשָׁטוֹף שמש, שבקצו ערמת הזהב. ניסיתי שלא להסתכל, אולי הערמה תיעלם. אבל כשהרמתי את העיניים, שוב קרץ הזהב לעברי.

זה בוודאי נפלא להיות עשירה כל-כך. כשכל הזהב הזה יהיה שלי, אוכל לקנות לי אופניים, אוכל ללמוד לנגן בפסנתר, אוכל לתת חלק מהזהב להורים שלי, והם יוכלו לעשות כל מה שחשוב להם, והכול הודות לי!

40 אם יהיה שם ה-ר-ב-ה זהב, אוכל אפילו לתרום לנזקקים. בבית הספר שלנו אנחנו תמיד תורמים לנזקקים. יש תחרות בין הכיתות, ואני בטוחה שעכשיו הכיתה שלנו תנצח. כך המשכתי להרהר ולא הרגשתי שכמעט הגעתי לערמת הזהב. את הצעדים האחרונים עשיתי בריצה.

45 הגעתי.

עמדתי ליד הערמה הנוצצת שלי. היא הייתה שם. היא לא נעלמה.
 עצמתי את העיניים וקיוויתי שהערמה תישאר במקומה כשאֶפְקָח אותן.
 הושטתי את היד כדי לגעת בה והרמתי חתיכת זהב. התרגשתי. התרגשתי מאוד.
 הרגשתי דקירה ביד, פקחתי את העיניים...

50 הערמה נשארה במקום.

בידי הייתה פיסת פח של קופסת שימורים.
 כל הערמה הייתה פסולת של פחיות שנצצו באור השמש. כל הפחיות נראו כמו זהב.
 אבל הן היו פחיות, פחיות פשוטות.

ישבתי על הארץ ולא ידעתי מה לעשות. אין זהב, אין אופניים, אין שיעורי פסנתר, אין
 55 עזרה להורים, אין עזרה לנוקמים.

רק אני לבדי בשדה גדול וריק וערמת פחיות ענקית זוהרת, משקרת. הזהב הזה שזהר ונצץ
 והבריק והבטיח, הפך לבסוף לפחיות פשוטות.
 איזה מזל שאני לבד. איזה מזל שלא קראתי לאביבה או לוורדה...

לפי מאיר מ' (2005). זהב. בתוך י' טפר וע' בן עמי (עורכים), **סיפורים עם כנפיים** (עמ' 107–115). הוצאת הקיבוץ המאוחד ומטח.
 © כל הזכויות שמורות למחברת ולאקו"ם.

14.

השלימו את החסר בקטע שלפניכם לפי הסיפור.

הילדה הגיעה לביתה. היא הייתה ⁽¹⁾ _____ בבית והסתובבה בחדרים
הריקים. ממרפסת הבית היא ראתה ⁽²⁾ _____ נוצצת באור השמש.
היא חשבה שזו ערמת זהב. הילדה התלבטה אם ⁽³⁾ _____ בבית
או ⁽⁴⁾ _____.

15.

הילדה רצתה להפסיק לחשוב על ערמת הזהב.
מה ניסתה הילדה לעשות כדי להפסיק לחשוב על ערמת הזהב?

16.

הילדה חשבה שצריך לדווח למשטרה שהיא מצאה זהב, אך היא חששה לעשות זאת.
כתבו שתי מחשבות של הילדה המוכיחות שהיא חששה לדווח למשטרה.

1.

2.

17.

בסוף הסיפור קראה הילדה לערמה **ערמה משקרת**.
מדוע היא קראה לה כך?

דן קרא את הסיפור ואמר: "שיערתי שאין זו ערמת זהב עוד לפני שהגיעה הילדה לשדה."

לפי איזה משפט שיער זאת דן?

- ☐ 1 "מה זה יכול להיות?... מוטב שאגש לשם בעצמי, הלוא הערמה אינה רחוקה." (שורה 15)
- ☐ 2 "אולי אקרא לאביבה או לוורדה? אבל הן גרות רחוק... מישוהו אחר עלול למצוא את הזהב..." (שורות 16-17)
- ☐ 3 "אם מוצאים כל־כך הרבה זהב, מה עושים? מודיעים למשטרה, אלא מה?" (שורה 23)
- ☐ 4 "איך ייתכן שהילדות האלה לא ראו את הזהב?... הן היו מוכרחות לעבור לידו..." (שורות 29-30)

המילה **אבל** כתובה בסיפור פעמים רבות, לדוגמה:

- "אולי אקרא לאביבה או לוורדה? **אבל** הן גרות רחוק..." (שורה 16)
- "לרגע רציתי להאמין, **אבל** ידעתי שאין גמדים ואוצרות כאלה." (שורות 20-21)
- "... צריך לחכות להורים. **אבל** לא רציתי לספר להם." (שורה 33)

המילה **אבל** כתובה בסיפור פעמים רבות כדי להדגיש שהילדה –

- ☐ 1 מאוכזבת.
- ☐ 2 מצטערת.
- ☐ 3 מתלבטת.
- ☐ 4 מפחדת.

לפניכם איורים של אירועים לפי סדר התרחשותם בסיפור, ולצידם מחסן המחשבות של הילדה.

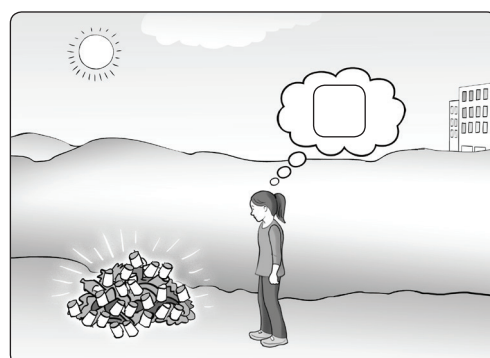
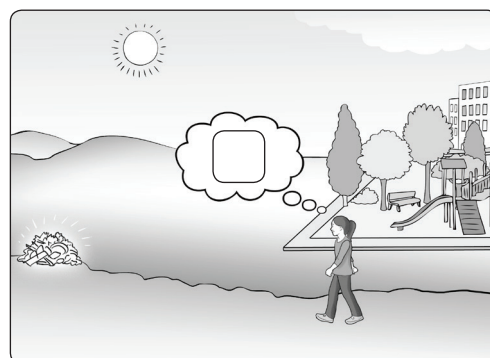
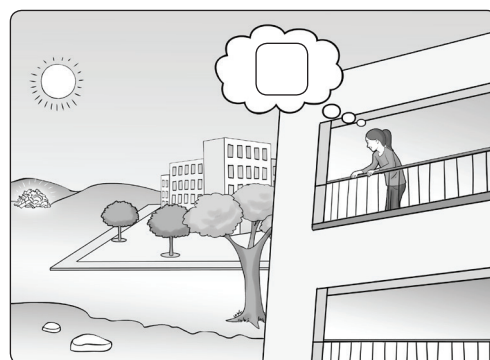
איזו מחשבה מתאימה לאירוע?

בחרו את המחשבה המתאימה מתוך מחסן המחשבות וכתבו את המספר שלה בתוך הבועה שבאיור.

מחסן המחשבות

האירועים

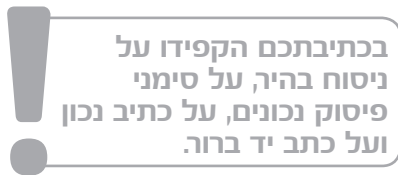
21. הנושא העיקרי של הסיפור הוא –

- 1 ☐ נדיבות ועזרה לזולת.
- 2 ☐ תקווה שלא התממשה.
- 3 ☐ הצלחה ללא מאמץ.
- 4 ☐ עושר שגרם לאושר.

22. אילו הייתם עם הילדה בשדה ברגע שגילתה שהערמה

היא פסולת של פחיות, מה הייתם אומרים לה?

הסבירו מדוע הייתם אומרים לה זאת.

23. בשורות 33–34 כתוב: "חשבתי לשמור **זאת** בסוד ואחר־כך לתת **להם** את הזהב מתנה."

- 1. למה הכוונה במילה **זאת**?
- 2. למי הכוונה במילה **להם**?

במשפטים שלפניכם חסרה מילת קישור.

כתבו את מילת הקישור המתאימה בכל משפט. השתמשו במילים שבמחסן המילים.

- 1. הפחיות נצצו באור השמש, _____ הילדה חשבה שהן זהב.
- 2. הילדה שאלה את עצמה שאלות רבות, _____: "מה פתאום זהב באמצע השדה?"
- 3. הילדה חשבה: " _____ מצאתי ערמה של זהב, הייתי עשירה."

מחסן המילים

לעומת זאת	למשל	אילו
כדי	גם	לכן

לפניכם צמדי מילים.

סמנו ליד כל צמד מילים אם הן מילים נרדפות או לא נרדפות.

לא נרדפות	נרדפות	צמדי המילים
☐ 2	☐ 1	1. אוצר – זהב
☐ 2	☐ 1	2. הבטתי – הסתכלתי
☐ 2	☐ 1	3. להרהר – לחשוב
☐ 2	☐ 1	4. סוד – הפתעה
☐ 2	☐ 1	5. שטוף שמש – מוצל

למילים **זֶהָ, נָצַץ, הַבְּרִיק** משמעות דומה: הן קשורות לאור.
הקיפו בעיגול עוד **שלוש** מילים הקשורות לאור.

הֶסְמִיק	קָרוּ	הִצִּיץ	הִלְבִּין
זָרַח	הִדְהִים	נָעַץ	נָצַץ

לפניכם קטע מיומן קריאה שכתב תלמיד בנוגע לסיפור "זהב".
כתבו את המילים שמתחת לכל קו במילה אחת.

דוגמה

מירה מאיר כתבה את הסיפור "זהב". קראתי את סיפור (הסיפור שלה).

אלה ⁽¹⁾ בעקבות הקריאה: (המחשבות שלי)

אהבתי את הסיפור והופתעתי מאוד מ ⁽²⁾ (העלילה שלו).

חשבתי שהילדה תצליח להגשים את החלום למצוא זהב ותיתן חלק ממנו ⁽³⁾ (להורים שלה).

אנשים שמחים כאשר ⁽⁴⁾ מתגשם. (החלום שלהם)

בכל משפט מהמשפטים שלפניכם מילים מודגשות.
כתבו את המילים המודגשות בלשון רבים.

דוגמה: נכנסתי לחדר **ריק**.
נכנסתי ל **חדרים** **ריקים**.

1. ראיתי **שדה מלא** קוצים.
- ראיתי _____ קוצים.
2. **העיר משתנה** במהירות.
- ה _____ במהירות.

כתבו **סיפור** על חלום שהתגשם או לא התגשם. אפשר לכתוב סיפור אמיתי או דמיוני.

השתדלו שהסיפור יעניין את הקוראים.

כתבו לפחות 8 שורות.

שם הסיפור:

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכלל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.

114-EVR-019-5-SOF-pnmi-net

114

114-01-05-01-01-01-018-019-03